

Protokoll från Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens sammanträde

Tid: 2023-06-29 kl.09:30-15:00

Plats: Rum 114, Rådhus Skåne, Kristianstad

Beslutande

Per Einarsson (KD), ordförande

Albin Schyllert (M), 1:e vice ordförande

Maria Wharton Stjärnskog (S), 2:e vice ordförande

Karin Axelsson (M)

Ewa Bejvel, tjänstgörande ersättare för Anneli Eskilandersson (SD)

Mimmi Heinegren (SD)

Filip Persson, tjänstgörande ersättare för Sören Ravn (SD)

Anders Månsson (S)

Marie Saltarski (S)

Miklos Liewher (S)

Hans Westerlund (V)

Charlotte Hedendahl (L)

David Liljedahl (C)

Ersättare

Felizia Kino (M)

Agneta Olsson Enochsson (L)

Laszlo Pataki (SD)

Helen Persson (S)

Nemrud Büyükkaya (S)

Helena Weigel (S)

Yanira Difonis (MP) (§§24-25)

Berit Olsson (S) (kl.11:25-15:00)

Övriga

Katarina Hartman, förvaltningschef

Per Johansson, ekonomichef

Karin Gidlöf Wuttke, utvecklingsstrateg
Robert Rydbeck, verksamhetschef
Håkan Mattisson, fastighetssamordnare
Mikael Reingsdahl, verksamhetschef
Disa Viljehammar, politisk sekreterare (KD)
Maria Nermark, facklig representant
Johan Steorn, facklig representant
Lovisa Eriksson, sekreterare

---

§ 35 Val av justeringsperson

Maria Wharton Stjärnskog (S) utses att jämte ordförande justera protokollet.

---

§ 36 Verksamhetsinformation

- Förvaltningschef informerar, *Katarina Hartman*
  - Ekonomisk månadsuppföljning efter maj, *Per Johansson*
  - Rapport gällande fastigheter och renoveringar/byggen, *Håkan Mattisson*
  - Utbildning verksamhetsområde Rättspsykiatri, *Robert Rydbeck*
-

§ 37 Anmälan av informationshandlingar juni PHHN

Ärendenummer: 2023-POL000002

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden lägger inkommen information till handlingarna.

Sammanfattning

Inkomna informationshandlingar sedan föregående sammanträde.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-22
2. PvN § 27 Översyn av förebyggande arbetet inom barn och ungas psykiska hälsa och samverkan med kommuner PvN
3. RS § 81 Månadsuppföljning Region Skåne med prognos januari-mars samt finansrapport
4. PaN § 20 Analys av inkomna synpunkter på kommunikation och bemötande utifrån diskrimineringsgrunderna m. bilagor
5. Dom 2023-04-20 Mål nr 870-23

6. RF § 17 Region Skånes årsredovisning 2022
  7. RS § 105 Reviderade planeringsdirektiv inför verksamhetsplan och budget 2024 med plan för 2025 och 2026 m. bilagor
  8. RS § 116 Sammanträdesplanering 2024 m.bilagor
  9. KN § 32 Kartläggning av kulturinsatser riktat till hälso- och sjukvård m.bilagor
-

§ 38 Anmälan av delegationsbeslut juni PHHN

Ärendenummer: 2023-POL000001

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden lägger anmälda delegationsbeslut till handlingarna.

Sammanfattning

Anmälda delegationsbeslut sedan föregående sammanträde. Sammanfattas i en delegationsrapport.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-22
  2. Sammanställning delegationsbeslut juni
  3. Statistik glasögonbidrag tom maj 2023
-

§ 39 Månadsuppföljning maj med analys och prognos PHHN

Ärendenummer: 2023-POL000005

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden fastställer föreliggande förslag till månadsrapport för januari till maj 2023 och lägger rapporten med godkännande till handlingarna.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Hans Westerlund (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

David Liljedahl (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till eget yrkande.

Protokollsanteckningar

Yanira Difonis (MP) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel har lämnat förslag till månadsrapport för perioden januari-maj för verksamheterna inom nämndens ansvarsområde.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar, med instämmande av Hans Westerlund (V) och David Liljedahl (C), att ett förslag till handlingsplan för ekonomi i balans ska tas fram till nämndens nästa sammanträde, inklusive risk- och konsekvensbeskrivningar av föreslagna åtgärder.

Albin Schyllert (M) yrkar bifall till ordförandens förslag till beslut och avslag till ovan tilläggsyrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S).

Ordförande ställer avslag mot bifall och finner att ovan yrkande avslås.

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandens förslag till beslut och därmed avslag till yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S) röstar JA.

Den som vill bifalla tilläggsyrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S) röstar NEJ.

Voteringen utfaller med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Därmed har nämnden avslagit ovan yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S).

JA-röster ges av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Mimmi Heinegren (SD), Filip Persson (SD), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster ges av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V), David Liljedahl (C) och Maria Wharton-Stjärnskog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-20
2. Månadsuppföljning 181 Psykiatri, habilitering och hjälpmedelsnämnd 2305

---

§ 40 Rapport gällande utredning gemensamma åldersgränser inom Bups första linje och mariamottagningarna

Ärendenummer: 2023-POL000180

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden lägger delrapporteringen av utredning gällande gemensamma åldersgränser inom den samlade verksamheten inom barn- och ungdomspsykiatrins första linje samt Mariamottagningarna till handlingarna.
2. Utredningen presenteras till nämnden i sin helhet vid sammanträde 2023-11-08.

Protokollsanteckningar

Yanira Difonis (MP) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Nämnden har getts ett uppdrag i budget och verksamhetsplan 2023 att utreda och föreslå gemensamma åldersgränser inom den samlade verksamheten inom barn- och ungdomspsykiatrins första linje samt Mariamottagningarna och beskriva konsekvenser på vårdcentralens uppdrag för barn och ungas psykiska ohälsa. Detta ärende är en delrapportering av denna utredning där hittills resultat och förslag på fortsättning av utredning presenteras.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-05-29
2. Rapport utredning gemensamma åldersgränser
3. Uppdrag UM 2019

---

§ 41 Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Ärendenummer: 2023-POL000181

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden fastställer kriterier för erbjudande om behandlingsformen rehabilitering i varmt klimat till att enbart omfatta vuxna personer med psoriasis.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Hans Westerlund (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckning

Yanira Difonis (MP) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Nämnden har givit förvaltningschefen i uppdrag att återkomma med en översyn av kriterier för erbjudande om behandlingsformen rehabilitering i varmt klimat. Nämnden fastställer kriterier för erbjudande i enlighet med föreliggande förslag.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att ärendet avslås samt att förvaltningschefen får i uppdrag att så snart som möjligt tillse att rehabiliteringsverksamheten i varmt klimat återupptas.

Albin Schyllert (M) yrkar avslag på ovan yrkanden samt bifall till ordförandens förslag till beslut.

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att nämnden beslutat i enlighet med hans förslag till beslut.

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandens förslag till beslut röstar JA

Den som vill avslå densamma och bifalla Maria Wharton Stjärnskogs (S) yrkande röstar NEJ

Voteringen utfaller med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Därmed har nämnden beslutat i enlighet med ordförandens förslag till beslut.

JA-röster ges av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Mimmi Heinegren (SD), Filip Persson (SD), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster ges av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V), David Liljedahl (C) och Maria Wharton-Stjärnskog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-21
2. Förstudie Rehabilitering i varmt klimat HTA syd, arbetsmaterial 2022-05-16
3. Sammanställning Rehabilitering i varmt klimat 2023-06-21

---

§ 42 Återrapportering inventering för ökat inflytande och delaktighet från brukarorganisationer inom psykiatri, habilitering och hjälpmedel
Ärendenummer: 2022-POL000223

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden lägger rapporten till handlingarna.
2. Nämnden uppdrar åt ordförande och förvaltningschef att i dialog med föreningarna diskutera och utveckla aktiviteter för delaktighet och inflytande i syfte att utveckla verksamheten.

Sammanfattning

Nämnden uppdrar till förvaltningschef vidare att i dialog med föreningarna diskutera och utveckla aktiviteter för delaktighet av egnerfarna personer i verksamhetsutvecklande syfte.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-05-22
2. Rapport Inflytande och delaktighet från idéburen sektor förvaltning PHH
3. Former för brukarmedverkan Region Skåne Psykiatri-, habilitering och hjälpmedel

---

§ 43 Revidering av förskrivning för eldriven rullstol med manuell styrning
Ärendenummer: 2023-POL000031

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden beslutar om revidering av anvisning för förskrivning gällande eldriven rullstol med manuell styrning (scooter). Kravet på körtid för eldriven rullstol med manuell styrning (scooter) ökas från 20 timmar/år till 60 timmar/år.
2. För målgrupp patienter upp till 20 år kvarstår kravet på körtid 20 timmar/år.
3. Anvisningen förtydligas med krav på årlig avläsning av drifttidsmätare efter provotiden.
4. Anvisningen för eldrivna rullstolar med motoriserad styrning revideras genom att formulera undantag för vissa sårbara målgrupper inklusive patienter upp till 20 år.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till eget yrkande.

Hans Westerlund (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till eget yrkande.

Sammanfattning

Körtiden för scooter föreslås ökas från 20 timmar/år till 60 timmar/år samtidigt som anvisningen förtydligar uppföljningsansvaret genom krav på årlig avläsning av drifttidsmätare. Förslaget bedöms inte ge negativa konsekvenser för patienter och väntas minska förskrivningar av scootrar som inte används. Förslaget skulle även underlätta uppföljning och ekonomisk redovisning.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar, med instämmande av Hans Westerlund (V), att ärendet återremitteras för att inhämta synpunkter från berörda patient- och brukarorganisationer samt närmare utreda konsekvenserna för de brukare som har mindre än 60 timmars körtid, där såväl användningstid som körtid beaktas.

Albin Schyllert yrkar avslag till ovan återremissyrkande och bifall till ordförandens förslag till beslut.

Ordförande yrkar att ärendet ska avgöras idag och ställer bifall mot avslag och finner att nämnden beslutat att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill avgöra ärendet idag röstar JA

Den som vill återremittera ärendet röstar NEJ

Voteringen utfaller med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Därmed har nämnden beslutat att ärendet ska avgöras idag.

JA-röster ges av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Mimmi Heinegren (SD), Filip Persson (SD), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster ges av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V), David Liljedahl (C) och Maria Wharton-Stjärnskog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-22
2. Ekonomiska konsekvenser

§ 44 Revidering av hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne

Ärendenummer: 2023-POL000216

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden beslutar om reviderad process för hörselrehabilitering där förskrivning av hörapparat via fritt-val-processen och förskrivningsprocessen tydliggörs. Mottagning med avtal för hörselrehabilitering med Region Skåne ansvarar för risk- och konsekvensanalys för patienten.
2. Ersättning för hörapparat inom rekvisition utbetalas till patienten istället för till förskrivande privat auktoriserade audionommottagningar (PAM).
3. Ersättning för rekvisitionen inom friare val ändras till 1200 kr för att motsvara kostnaden för en hörapparat av standardmodell.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckningar

Hans Westerlund (V) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Utifrån de fortsatta bekymmer som medborgarna upplever i samband med att man ska välja hörapparat har nämnden uppdraget till förvaltningen att utreda och föreslå en reviderad process för hörselrehabilitering.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att Rekvisition hörapparat fasas ut och avskaffas.

Albin Schyllert (M) yrkar avslag på ovan yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S) samt bifall till ordförandens förslag till beslut.

David Liljedahl (C) yrkar bifall till ordförandens förslag till beslut.

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att nämnden beslutat avslå ovan yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S).

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandens förslag till beslut röstar JA

Den som vill bifalla yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S) röstar NEJ

Voteringen utfaller med 8 JA-röster och 5 NEJ-röster. Därmed har nämnden beslutat i enlighet med ordförandens förslag till beslut, alltså avslag på Maria Wharton Stjärnskogs (S) yrkande.

JA-röster ges av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel

(SD), Mimmi Heinegren (SD), Filip Persson (SD), David Liljedahl (C), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster ges av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V) och Maria Wharton-Stjärnskog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-09
-

§ 45 Revidering av subventionering gällande förskrivning av glutenfria livsmedel till patienter över 16 år

Ärendenummer: 2023-POL000031

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden uppdrar till förvaltningschef att utreda upphörande av subventionering gällande förskrivning av glutenfria livsmedel till patienter över 16 år.
2. Ärendet rapporteras till nämnden vid sammanträde 2023-11-08.
3. Nämnden uppdrar till förvaltningschef att även utreda alternativa sätt att subventionera glutenfria livsmedel för patientgruppen 16-19 år, samt inhämta synpunkter från berörda patient- och brukarorganisationer.

Sammanfattning

Varje region kan frivilligt åta sig att subventionera förskrivning av speciallivsmedel till patienter över 16 år. I Region Skåne har personer med diagnostiserad celiaki, dermatitis herpetiformis och allergi mot vete eller samtliga sädeslag från 16-årsdagen till och med dagen före 20-årsdagen rätt till subventionerade speciallivsmedel enligt nuvarande regional subventioneringsriktlinje. Då handeln erbjuder alternativ som vid införande inte fanns ska en utredning göras för att se över subventioneringen.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att förvaltningschefen får i uppdrag att även utreda alternativa sätt att subventionera glutenfria livsmedel för patientgruppen 16-19 år, samt inhämta synpunkter från berörda patient- och brukarorganisationer.

Ordförande yrkar, med instämmande av Albin Schyllert (M), bifall till ovan yrkande.

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att nämnden beslutat bifall till ovan yrkande.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-09

---

§ 46 Initiativärende Förbättra tillgängligheten inom barn- och ungdomspsykiatrin

Ärendenummer: 2023-POL000233

Ordförandens förslag

1. Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden uppdrar åt förvaltningschef att bereda ärendet och återkomma till nämnden.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Hans Westerlund (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckningar

Yanira Difonis (MP) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Maria Wharton- Stjärnskog (S) föreslår i ett initiativärende till psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden 2023-04-26 att nämnden tillskjuter 60 miljoner till barn- och ungdomspsykiatrin för att förbättra tillgängligheten, under förutsättning att satsningen kan finansieras genom extra medel från hälso- och sjukvårdsnämnden, regionstyrelsen eller regionfullmäktige. Samt att nämnden tillskriver hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen med en hemställan om extra medel för att finansiera satsningen på förbättrad tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatrin.

Yrkanden

Ordförande yrkar att nämnden uppdrar åt förvaltningschef att bereda ärendet och återkomma till nämnden.

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att ärendet ska avgöras idag.

Albin Schyllert (M) yrkar bifall till ordförandens förslag till beslut.

Ordförande ställer proposition på yrkandena och finner att nämnden beslutat enligt hans förslag till beslut.

I ärendet finns följande dokument:

1. Initiativärende 2023-04-26

Vid protokollet

Lovisa Eriksson
sekreterare

Per Einarsson
Ordförande

Maria Wharton-Stjärnskog
2:e vice ordförande

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2023-06-29

Ärende 5. Månadsuppföljning maj med analys och prognos PHHN

Som vi påtalade redan vid nämndens sammanträde 2023-04-26 har en nämnd med stora prognosticerade underskott en skyldighet enligt kommunallagen att vidta åtgärder för att få ekonomin i balans. Vid det tillfället hade nämnden ett prognosticerat underskott om 129 miljoner och vi yrkade därför att en åtgärdsplan för att uppnå ekonomi i balans skulle tas fram, med risk- och konsekvensbeskrivningar av föreslagna åtgärder. Förslaget avslogs. Sedan dess har det prognosticerade underskottet vuxit till 183 miljoner och vi föreslog följaktligen samma sak vid detta nämndsammanträde. Även detta yrkande avslogs av styret med stöd av Sverigedemokraterna, och vi reserverar oss följaktligen än en gång mot beslutet.

Styrets agerande strider inte bara mot kommunallagen, utan är också oansvarigt i förhållande till patienter och personal, som sannolikt kommer drabbas genom försämrad tillgänglighet respektive arbetsmiljö. Om inte nämnden tar fram en realistisk plan för hur budgeten ska klaras riskerar istället konsekvenserna av underfinansieringen att skjutas nedåt i organisationen och till slut landa på enskilda medarbetare, som pressas att springa fortare och slita hårdare för att kompensera för obalansen mellan krav och resurser, troligtvis utan att lyckas fullt ut. De fyra högerpartierna M, KD, L och SD har valt att lägga en uppenbart orealistisk budget. Det minsta man kan begära är att de tar ansvar för konsekvenserna av det beslutet och redovisar vilka åtgärder de avser vidta för att komma till rätta med dem.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog

Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2023-06-29

RESERVATION

Ärende 5. Månadsuppföljning maj med analys och prognos PHHN

I månadsuppföljningen prognostiseras ett underskott på 183 miljoner kronor. Med tanke på det krav på en ekonomi i balans som finns, borde det vara självklart att en handlingsplan med risk- och konsekvensbeskrivningar snarast tas fram. Att så inte sker är mycket anmärkningsvärt.

Vänsterpartiet reserverar sig därför till förmån för Socialdemokraternas yrkande om att ett förslag till handlingsplan för ekonomi i balans ska tas fram till nämndens nästa sammanträde, inklusive risk- och konsekvensbeskrivningar av föreslagna åtgärder.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

2023-06-29

Protokollsanteckning

Ärende 5: Månadsuppföljning maj med analys och prognos PHHN

En handlingsplan för ekonomi i balans inklusive risk- och konsekvensanalys är viktig för att säkerställa ekonomisk stabilitet och framtida planering. Miljöpartiet anser att genom att vara medveten om och hantera ekonomiska risker kan nämnden minimera negativa konsekvenser och främja en sund och hållbar ekonomisk situation.

Miljöpartiet vill också framhålla behovet av en mer hållbar finansiering av psykiatrin och att styret gör nödvändiga satsningar på bland annat barn- och ungdomspsykiatrin. MP avsatte i vårt budgetförslag 184 miljoner kronor mer till PHHN jämfört med styret, bland annat för att kunna rekrytera fler medarbetare och korta köerna. Det är medel som hade behövts nu.

För Miljöpartiet de gröna i Region Skåne

Yanira Difonis

Ersättare i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

2023-06-29

Protokollsanteckning

Ärende 6: Utredning gemensamma åldersgränser inom BUP:s första linje och Mariamottagningarna.

En avveckling av unga vuxna-mottagningarna kan ha flera negativa, om inte förödande, konsekvenser. Mottagningarna ska vara lågtröskelverksamheter som ger vård och hjälp vid lindrig psykisk ohälsa på primärvårdsnivå. De spelar en viktig roll i att underlätta övergången från barn -och ungdomsvård till vuxenvård. En avveckling av mottagningen kan leda till att unga vuxna tvingas att söka vårdplatser på andra ställen, ex primärvården och akutmottagningen som kan resultera i längre väntetider, minskad tillgänglighet och kvalitet på vården. Numera finns det bara en unga vuxen-mottagning, i Lund, men istället för att avveckla även den behöver Region Skåne öppna fler mottagningar i andra delar av Skåne.

Ungdomsmottagningarnas lågtröskelverksamhet är mycket viktigt för att säkerställa tillgänglighet, minska stigma samt erbjuda en helhetssyn på ungdomars hälsotillstånd. Därför vill Miljöpartiet att UMO fortsätter vara lågtröskelverksamheter. Vi vill också betona vikten av ungdomsmottagningarnas arbete med sexuell hälsa inte glöms bort.

Slutligen vill vi också peka på vikten av att äldre patienter på Mariamottagningarna inte glöms bort när åldersgränsen sänks. Idag har Mariamottagningarna en relativt hög medelålder hos dem som söker vård. Det är bra att åldersgränsen sänks – vilket ligger helt i linje med vad Miljöpartiet tidigare föreslagit i en motion – men när så sker måste regionen ha en lösning för att fånga upp de patienter som därmed blir för gamla för att få fortsatt hjälp av mottagningarna.

Det är önskvärt att Miljöpartiets synpunkter beaktas i utredningen.

För Miljöpartiet de gröna i Region Skåne

Yanira Difonis

Ersättare i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2023-06-29

Ärende 7. Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Rehabilitering i varmt klimat, eller klimatvård, är en väletablerad, uppskattad och kostnadseffektiv behandlingsform för patienter som lider av vissa neurologiska sjukdomar, reumatism eller psoriasis. Rehabiliteringsresorna har varit pausade sedan pandemin, men nu när det inte finns några hinder för att återuppta dem väljer högerstyret, med stöd av Sverigedemokraterna, att istället beröva skånska neuropatienter och reumatiker möjligheten till denna form av vård.

Beslutet motiveras med att det saknas evidens för att det varma klimatet i sig har en tillräckligt stark medicinsk effekt för att motivera kostnaden. Detta argument utgår, så vitt det går att utläsa, helt och hållet från en HTA-analys som inte motsäger att det finns en klimateffekt vid rehabilitering för de aktuella sjukdomarna, men som heller inte kan fastställa evidens för det. En underliggande orsak bedöms vara att rehabiliteringsinsatserna ofta är av så komplex natur att det är svårt att urskilja den rena klimateffekten. Det finns alltså rent metodologiska hinder för att etablera evidens för klimataspekten av behandlingarna, oberoende av vilken effekt den faktiskt har.

För Socialdemokraterna är det viktigt att hälso- och sjukvården arbetar evidensbaserat, och vi har ingenting emot att utvärdera olika vårdformer för att så långt som möjligt säkerställa att de ger avsedd effekt och bidrar till en jämlik, behovsstyrd och kostnadseffektiv vård. Men då ska man också göra det ordentligt. Evidensbaserad praktik innebär inte att man utgår enbart från HTA-analyser, utan kräver en sammanvägning av bästa möjliga kunskap, professionell expertis och patienternas situation, erfarenhet och önskemål. Det är i synnerhet viktigt att ta hänsyn till alla dessa aspekter om de studier som finns tillgängliga visar svaga eller tvetydiga resultat, vilket uppenbarligen är fallet här. Därmed är det särskilt anmärkningsvärt att patientperspektivet behandlas så styvmoderligt i ärendet och att ingen dialog förts med berörda patientorganisationer. Hade styret brytt sig om att be dem om synpunkter hade de också fått reda på att såväl Neuroförbundet Skåne som Reumatikerdistriktet Skåne är starkt kritiska till förslaget.

Till saken hör också att rehabiliteringsinsatser av detta slag av allt att döma är billigare för Region Skåne att utföra i varmt klimat än i Sverige. Det enda nu gällande avtal som lämpar sig för en sådan jämförelse är det med Valjeviken i Blekinge, som liksom leverantörerna av klimatvård erbjuder intensiv rehabilitering för neuropatienter under en längre sammanhängande period. Det är en välfungerande verksamhet som det lyckligtvis än så länge råder blocköverskridande enighet om att skånska patienter har behov av och att den är värd att finansiera. Det gör också hälso- och sjukvårdsnämnden till en kostnad av 3 728 kronor per patient och vård dygn. Detta kan jämföras med kostnaderna för klimatvård för neuropatienter,

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

som i de fem avtal som Region Skåne har för tillfället varierar mellan 1 411 och 3 206 kronor per patient och vård dygn. Regionen betalar alltså betydligt mindre per vård dygn för klimatvård än för att erbjuda samma patienter motsvarande insatser hos en upphandlad leverantör i Sverige.

Därmed är det också irrelevant hur stark själva klimateffekten är. Även om den skulle vara noll, vilket inte är troligt, så skulle rehabilitering i varmt klimat fortfarande vara mer kostnadseffektivt än inrikes rehabilitering. Det tyder på att det inte kommer att innebära någon besparing för Region Skåne att sluta erbjuda de berörda patientgrupperna klimatvård, eftersom ansvaret och kostnaderna för deras vård bara förskjuts till andra delar av hälso- och sjukvårdssystemet. Däremot blir det en besparing specifikt för psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, vilket också verkar vara förslaget huvudsakliga, och möjligen enda, syfte.

Utifrån den information som finns tillgänglig ser vi inga godtagbara skäl att beröva svårt sjuka patienter en behandlingsform som betyder mycket för deras välbefinnande och möjlighet att leva mer välfungerande liv. Vi anser heller inte att det är rimligt att nämnder hanterar sina ekonomiska underskott genom att försöka skjuta över kostnader på andra delar av organisationen. Vi yrkade därför att ärendet skulle avslås och att förvaltningschefen skulle få i uppdrag att så snart som möjligt tillse att rehabiliteringsverksamheten i varmt klimat återupptas. Då vårt yrkande inte vann nämndens stöd reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog

Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2023-06-29

RESERVATION

Ärende 7. Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Regionens och nämndens resurser är begränsade och det är därför fullt rimligt att man ser över om olika insatser är verkningsfulla och kostnadseffektiva. Samtidigt är de metoder och den process man använder i en sådan bedömning avgörande. Brist på omfattande och god evidens för att en insats är verkningsfull, betyder i sig inte att insatsen skulle vara verkningslös – det beskriver bara det aktuella forskningsläget. Det betyder att i sådana lägen måste man, på samma sätt som socialstyrelsen, lägga större vikt vid beprövad erfarenhet, för att bedöma insatsen. När det gäller rehabilitering i varmt klimat, är den samlade erfarenheten tydlig i att det är en bra insats för samtliga de patientgrupper som tagit del av den, något som också styrks av de antal patienter som de förskrivande läkarna ansett vara lämpliga att ta del av behandlingen.

Utöver detta och med hänsyn till den patientcentrerade vård, som Region Skåne strävar efter, är det också anmärkningsvärt att de relevanta patientorganisationerna inte konsulterats eller på annat sätt varit delaktiga i bedömningsprocessen.

Vänsterpartiet reserverar sig därför till förmån för Socialdemokraternas yrkande om att förvaltningschefen får i uppdrag att så snart som möjligt tillse att rehabiliteringsverksamheten i varmt klimat återupptas.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

2023-06-29

Protokollsanteckning

Ärende 7: Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Det finns studier och rapporter om positiva effekter av rehabilitering i varmt klimat, särskild för vissa specifika sjukdomar. Det är viktigt att patienter som kan ha en bättre livskvalitet genom denna typ av behandling eller rehabilitering får det. Miljöpartiet tycker därför att rehabiliteringsverksamhet i varmt klimat ska skyndsamt återupptas.

För Miljöpartiet de gröna i Region Skåne

Yanira Difonis

Ersättare i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2023-06-29

Ärende 10. Revidering av hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne

Bakgrunden till detta ärende är den utredning om rekvisitionssystemet som presenterades för nämnden i oktober 2019. Den visade på en lång rad problem med systemet, men inte en enda fördel från patienternas perspektiv. Utredningen betonar bland annat att det är komplicerat att jämföra hörapparater och att patienter i praktiken har svårt att göra ett medvetet val. Patienter har därför fått betala extra för hörapparater som har samma, eller till och med sämre, tekniska prestanda som Region Skånes upphandlade produkter. Systemet har inte heller inneburit en större valfrihet eftersom urvalet till stor beror på vilken audionommottagning man valt. Patienter som fått sin hörapparat via rekvisition uppger till och med att de känner sig mindre delaktiga än de som fått den från regionens upphandlade sortiment.

Rekvisitionssystemet minskar dessutom valfriheten inom Region Skånes eget sortiment, eftersom vissa tillverkare väljer att inte sälja nyare och mer tekniskt avancerade apparater till regionen, för att istället kunna sälja dem via rekvisitioner. Att två tillverkare av hörapparater också är ägare till närmare 75 procent av de skånska audionommottagningarna blir också ett problem i sammanhanget. Det ställer inte minst audionomerna inför ett etiskt dilemma, där de har ett uppdrag som legitimerade professionella vårdgivare samtidigt som de av sina arbetsgivare förväntas agera som säljare för en enskild tillverkare. Utredningen lyfter också kritik från Statens medicinsk-etiska råd (Smer), som menar att rekvisitionssystemet inte är etiskt godtagbart utifrån principen om vård på lika villkor. Slutsatsen den landar i är att det är svårt att se att någon annan än de större hörapparatstillverkarna har något att vinna på systemet med rekvisitioner.

Socialdemokraterna står fast vid att hälso- och sjukvården ska organiseras för att på bästa sätt tillgodose medborgarnas behov av vård. Inte för att gynna privata vinstintressen. Därför föreslog vi redan då att Rekvisition hörapparat skulle fasas ut och avskaffas. Det dåvarande borgerliga styret och Sverigedemokraterna insisterade dock på att problemet skulle lösas genom att erbjuda patienterna bättre information, och beslutade att ta fram och införa ett nytt informationsmaterial. En utvärdering av detta material 2021 kunde inte finna några som helst positiva effekter. Vi föreslog på nytt att rekvisitionssystemet helt enkelt skulle avskaffas, men än en gång valde högerpartierna att avslå vårt yrkande.

Nu har det gått ytterligare två år och högerstyret har till slut tagit fram ett nytt förslag om att göra några marginella justeringar i hörselrehabiliteringsprocessen, men fortfarande utan att adressera de grundläggande systemfelen. Framför allt handlar förslaget om att förtydliga att audionommottagningarna har ett ansvar för att inte utnyttja sitt informationsövertag gentemot patienterna till att övertyga dem om att betala tusentals kronor extra för en hörapparat via rekvisition när de hade kunnat få en hörapparat med minst lika bra prestanda från regionens

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

upphandlade sortiment. De starka ekonomiska incitamenten för de producentägda mottagningarna att göra precis detta vill styret dock låta vara kvar oförändrade. Vi finner det därför högst osannolikt att de justeringar som styret föreslår i ärendet kommer att lösa de omfattande problem med rekvisitionssystemet som konstaterades i utredningen från 2019.

Socialdemokraterna står fast vid att vi inte kan ha ett system för utprovning av hörapparater som enbart gynnar de större hörapparattillverkarna, och gör det på patienternas bekostnad. Vi föreslog därför än en gång att Rekvisition hörapparat skulle fasas ut och avskaffas. Då vårt yrkande inte heller denna gång vann nämndens stöd reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog

Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2023-06-29

Protokollsanteckning

Ärende 10. Revidering av hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne

Vänsterpartiet instämmer i behovet av att revidera hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne och bedömer att de lagda förändringsförslagen är i rätt riktning. Vi anser dock fortfarande att Rekvisition hörapparat ska avskaffas och vi ser inte heller att de lagda förslagen på något sätt hanterar de "ekonomiska incitamentet som finns för audionommottagningarna att premiera det egna sortimentet" och som beslutsunderlaget lyfter fram. Vi är därför tveksamma till att de beslutade förändringarna av processen kommer att ha den önskade effekten.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2023-06-29

Initiativärende

Förbättra tillgängligheten inom barn- och ungdomspsykiatri

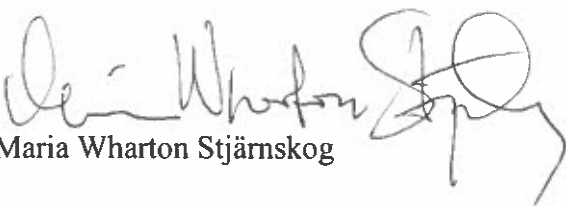
Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har under flera års tid lidit av en obalans mellan de krav som ställts på verksamheten, i form av ett ständigt ökande inflöde av patienter, och de resurser som ställts till dess förfogande i nämndens internbudget. Resultatet har blivit stora underskott och långa vårdköer.

Därför föreslog vi i ett initiativärende att psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden tillskriver hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen med en hemställan om extra medel för att finansiera en satsning för förbättrad tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri. BUP bedömer att de skulle kunna utöka verksamheten motsvarande en kostnad om 60 miljoner under innevarande år, vilket vi också föreslog.

Vi yrkade på att ärendet skulle avgöras direkt, då nämnden behöver agera snabbt och beredning i detta ärende enbart skulle fördröja BUP:s möjligheter att kunna förbättra tillgängligheten.

Vi reserverar oss till förmån för vårt eget yrkande.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog

Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2023-06-29

RESERVATION

Ärende 12. Förbättra tillgängligheten inom barn- och ungdomspsykiatri

Som socialdemokraterna lyfter fram i sitt initiativärende, så är BUP:s behov av ytterligare medel stort och ett skyndsamt tillskott skulle möjliggöra de rekryteringar och satsningar som behövs för att minska de allt för långa köerna. Att tillskriva hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen med en hemställan om dessa medel, torde knappast vara något som kräver omfattande beredning, Vänsterpartiet reserverar sig därför mot beslutet att avslå Socialdemokraternas yrkande om att omedelbart fatta beslut i ärendet.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

2023-06-29

Protokollsanteckning

Anmälningssärende – Initiativärende PHHN 2023-06-29 - BUP

Konsekvenserna är flera om tillgängligheten inom barn- och ungdomspsykiatri inte förbättras. Exempelvis försämrade mental hälsa som kan leda till ångest, depression, beteendeproblem och suicidtankar.

Att inte få snabb hjälp försämrar livskvaliteten som i sin tur påverkar barn och ungas utbildning och därmed möjligheter till ett bra framtida liv med anställning och självständighet.

Utöver de mänskliga konsekvenserna kan bristande tillgänglighet inom barn och ungdomspsykiatri även ha ekonomiska konsekvenser i form av större behov av vård senare i livet.

Därför stödjer Miljöpartiet det initiativärende som Socialdemokraterna lämnat in.

För Miljöpartiet de gröna i Region Skåne

Yanira Difonis

Ersättare i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden